

HİKAYE

Mustafa ARSLAN

PUS DAĞINDAN SES VAR

Sararan ağaç yapraklarının boz bulanık güz yağmurlarına karışıp gittiği zamanların ardından sert ayazların, karın, boranın, tipinin vaz geçilmez kışın bin bir yüzünü yaşadıktan sonra ilkbahara selam durduğumuz zamanlar...

Kardelenlerin asiliği, çiğdem çiçeklerin selam durduğu çaykaraların çağıladığı zamanlar... Cemrelerin, mart soğğunun iliklere işlercesine sert geçtiği bu zamanlar... Hatta eskilerin bir sözü vardır, " Mart soğğu buzağıyı anasının karnında buza döndürür." derler...

O misal havası, suyu, toprağı ile topyekûn bir uyanış halinde alem-i cihan... Mart biter de Nisan yağmurları başlarsa ki bu yağmurlar bir de ikindiye dadanırsa... İşte o zaman bahar başlar, toprak suya kanarken ağaçlara su yürür, bin bir renge bürünür tabiat ana...

Yine eskiler der ki,

" Sakın aprılın kışından, camızı ayırır eşinden."(Camız: Manda)

Toroslarda yaşıyorsanız dağın, taşın, doğanın dilini bileceksiniz...

Eskiler, ah o eskiler...

Yine eskilerden bir demet söz;

" Dut ağacı yaprağın açarsa yaz, dökerse kış." derler...

Nisan yağmurlarıyla birlikte dut ağaçları yaprağa durunca yayla göçü için denk hazırlığı başlar;

Mayıs başı yaylaya göç için.

İşte tam bu zamana denk gelen bir geçmişi anlatayım siz gadasını aldıklarına...

Göç için denk akşamdan hazırlanmıştı. Güneş Kayranlının zirvelerine iz düşerken yola koyulmuştuk...

Kırık dağın ardından güneş ışıklarını ovaya doğru uzattığında biz çoktan han yerini geçmiştik...

Göç katarı dizi dizi Çınarlı deresini geçip hopurun yokuşuna doğru vurulmuştuk.

Göçün başında emmim Kara Ardıçlı Bekir vardı...

Hemen ardında emmimin göç katarını taşıyan gölükler ve tüm göç katarı dizi dizi...

Anam, gelinbacım ve göç katarındaki diğer kadınlar arkadan geliyorlardı...

Babam Kara Ardıçlı Hasan ve yaylaya göçen diğer komşulardan Yarpız Mehmet, Gamalak Ali,

Bangraz Ömer, Mezda Veli, Çalı Musa, Tere Mahmut, Kekik Bayram, Çayır Eyüp, Küncü

Murat, Södek Osman iki gün öncesinden sürüleri ve büyükbaş hayvanları sürerek zor derenin

yamacında yayla yurdu düzenlemeye gitmişlerdi...

Kuşluk vakti olmuştu hopurun yokuşunu çıkıp da bozöküzün sık çınarlıklarına vardığımızda. İri çınar ağaçları dallarını göğşe doğru uzatmış yeşille maviyi kaynaştırırcasına...

Gün öğlen olduğunda Zor derenin zirvelerindeki yayla yurduna varmıştık...

İki gün önce sürüyü götüren göçün erkekleri denkleri çözdüler...

Çadırlar hazırlanmıştı, göçün kadınları hemen tez elden çadırlarına yerleşiverdiler.

Çocuklar için de yurt yerinin yakınında bir oyun alanı açmışlar...

Biz hemen oyun alanına koşuşturduk tabi.

Gün ikindiye dönmüştü ki karşıda olanca heybetiyle duran Ağcadağın ardından derin Kırksu vadisine oradan da Zor derenin zirvelerine uzanan bir beyaz küme gelip bizim çadırlarımızı da içine alıp yeri göğü içine almıştı...

O pusun içinde kaybolmak çocukluğun en güzel hatırlarını içinde saklıyor aslında...

Gün batmak üzereydi, pus çekilmiş gökyüzü olanca maviliği ile çint ayaza yol alıyordu.

Sürüler yamaçta otlarken büyük baş hayvanlar sağılmış, ağıllara yerleştirilmişti.

Çobanların akşam yemeklerini ilk akşamında gelinbacım hazırladı...

Akşam yemeği için herkes çadırına çekilince ortalık zor derede oldukça sessizleşti.

Bir zaman sonra küçükleri yatırıp da biz ortanca çocuklar olarak sin sin ataşı yaktık yurt yerinin ortasına...

Gece çint ayazı, meşe odunundan alevler yükseliyor ve biz çocuklar oyunlar oynarken erkekler bir köşede, kadınlar bir köşede şor ediyorlar...

Biz bir aralık yorulup da erkeklerin olduğu tarafa geçip oturduk...

Erkeklerin içinde yaşça en büyükleri emmim Kara Ardıç Bekir.

Yarpız Mehmet emmime dönerek;

- Bekir ede, bildir bu akıt biz aşağıda kolum hasan yaylasına konmuştuk... Mallar kayboldu bir ara öte dolandık, beri dolandık yok... Sonra Çiğşardan Göceli Derviş denk geldi, valla sizin mallar deli höbeğin yamacından hacı godal tarafına doğru geçiyordu.

Hele bir aralık o tarafa bakın dedi.

- Ede, bizde Tere Mahmut, Södek Osmanla birlikte atları sürdük o tarafa... Aynı böönkü gibi bir zopur çöktü göz gözü görmüyor...

Çam ağaçlarını aşıp, hacı godal yolunu bulduk amma atlar da yoruldu bizde... Biraz soluklanak dedik.

- Ulan ede göz gözü görmüyor ama bir zopurun içinde bir cayırtı koptu, bize beri geliyor...

Tere Mehmet elinde mavizer tetikte bekliyor bir şey olur diye. Atlarda huysuzlandı iyi mi?

- Neyse cayırtı bize yaklaştıkça yaklaştı. Gele gele bir atlı. Atın uylukları yaralamış, adam yaralı.

Peşinde cayırtının sebebi bir sürü çakal...

Bizim Tere Mehmet bu olan biteni gördü ama mavizerin tetiğine dokunduğu gibi üçünü, dördünü serdi yere.

Çakallar uzaklaştı amma adam parçalanmış.

Adamı çapıtlara sardık amma adam gidici gibi. Bizim zöhre Musa yok mu sınıkçı. Hah işte o bizim yurt yerinde konulu...

Södek osman ben bu adamı yurttan götürüyüm siz de mallara bakın dedi.

Velhasıl geceyi gece, günü güne kavuşturup malları hacı godalda bulduk...

Ede, Allah seni inandırсын o zopur gece bile kalkmadı o sene...

Bugün gene ağcadağı dolanıp, Kırksuyu içine hapsedip gelince dedim gene geliyor bizim elin zopuru diye.

Vakit hayli geçmiş, ataş harını kaybetmişti. Emmim haydi Allah rahatlık vere deyip yekinince herkes çadırlarına çekildi.

Ben yatmadan önce yurttaki ilk günün anısına gecenin zifirine şahitlik eden gökteki yıldızları seyrederken Torosların sessizliğinde aslında ne çok şey söylediğine tanıklık ediyordum...

Yamaçta sürüyü otlatan çoban kavalına eşlik eden ateş böceği sesi, öte yamaçlarda konulu yurtlardaki itlerin gece eşlik ettiği gür sesleri...

Toroslarda çocuk olmak ayrıcalık sanırım...

Uzatsan elin göğse yetişecek kadar yakın, alem o kadar büyük...

Bu deli düşler içinde uyuya kalmışım...

Sabaha gözümü açtığımda ne gökyüzü, ne karşıdaki heybetli ağcadağ... Hiçbir şey gözüküyor...

Her yer beyaz bir örtüye bürünmüş...

Çadırların önünde dumanlar tütüyor... Süt kazanları bir yanda, deri yayıklar bir yanda...

Siz hiç isli çay içtiniz mi?

İşte onu da anlatayım şimdi.

Anam sabah sütünü sağmış, yayığı yaymış, çadırın önündeki ocaklığa da süt kaynasın diye ataşı harlamış.

Bir yanına sac atmış börek yapmak için. Küçük ocaklıkta da çalı çilpi yanıyor üstünde bir tane koca çinko çaydanlık var. Çaydanlıktaki su kaynarken bir yandan da ise boğuluyor...

Ömrü hayatınızda içip içebileceğiniz en leziz çay o dağ başında içeceğiniz isli çay işte.

Zor dereden Kırksu vadisine, Kırksu vadisinden Ağcadağa uzanan beyaz örtü güneş kendini gösterdikçe çekilmeye başlamıştı.

Çobanlar gün yükselince sürüyü çınarların gölgesine yataklayıp çadırlara doğru salınmışlardı...

İlk sırada Emmim Kara Ardiç Bekir'in çadırı vardı.

Çobanlar Emmime hoş geldin deyip doğruca bizim çadıra geldiler...

Dün ikindi sürüyü kaldırırken babam tembihlemiş meğerse sabah kahvaltı bizim çadırda diye.

Çobanların geldiğini gören babam Oğlum, koş hele emmine de ses et de o da gelsin dedi. Ben bir koşuda emmimin çadırına vardım.

-Emmi; Babam gelsinde kahvaltı edek diyor dedim.

-Emmisi gurban ben kahvaltı ettim birazdan gayfe içmeye gelirim dedi...

Ben çadıra döndüm tekrar...

Geldim ki çadırın önünde yer sofrasında neşe içinde kahvaltı başlamış...

Hemen anamın dizinin dibine oturdum...

Hoş sohbetler ve isli çay içerek yayla da yapılan kahvaltı...

Pus dağı çekilmiş gökyüzü maviliği, Torosların dağ yeşili ile birleşince ortaya çıkan hercai güzellikler insanın başını döndürüyor zor derede...

Bu arada Gamalak Ali emmim öteden seslendi, Kara Ardiç Ede gayfeyi nasıl için bire diye.

Emmimden ses çıkmayınca babam seslendi; Edem orta şekerli içer Ali Ede.

Çobanlar kahvaltıdan sonra çadırlarına çekildiğinde yaylanın erkekleri birer birer Gamalak Ali Emmimin çadırına doğru adımlamaya başladılar.

Kuşluk vakti gayfeleri orada içecekler...

Bir yandan gayfeler içilecek, bir yandan güzel anılar anlatılacak...

Yaşamasını bilenler için Toroslar, dağlar bir başka güzel...

Yaşamasını bilenler için doğallık bir başka güzel...